

पुणे महानगरपालिका, पुणे या संस्थेस भामा
आसखेड प्रकल्पातून वाढीव बिगर सिंचन पाणी
आरक्षण प्रस्तावास मुदतवाढ देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक.बिसिआ २०१९/(१८०/१९)/सि.व्य.(धो-२)
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक : २७/०८/२०२०

- संदर्भ :** -१) शासन पत्र क्र. बीकेएस २०११/(३११/११)/सि.व्य (धो) दि. ०७/१२/२०११
२) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१२/(३४३/२०१२)/सि.व्य (धो), दि. १६/०२/२०१३
३) कार्यकारी संचालक, कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे यांचे पत्र दि. ०६/०५/२०१९
४) आयुक्त पुणे महानगरपालिका यांचे पत्र क्र. मआ/४७७ दि. १२/०४/२०१९
५) जलसंपदा विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण १००१/(१५४/०१) सि.व्य (धो),
दि. २१/०१/२००३
६) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१३/(४१५/१३)/सि.व्य (धोरण) दि. १६/०८/२०१४
७) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१५/(४४/१५)/सि.व्य (धोरण) दि. १७/११/२०१६
८) शासन निर्णय क्र. देवदु २०१५/(८३६/१५)/सि.व्य (कामे) दि. १७/११/२०१६
९) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१८/(५११/१८)/सि.व्य (धोरण) दि. १/१२/२०१८
१०) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१८/(५११/१८)/सि.व्य (धोरण) दि. २३/०८/२०१९

प्रस्तावना:-

१. पुणे महानगरपालिकेकरिता संदर्भ क्र . १ नुसार भामा आसखेड प्रकल्पा मधुन ३६.७७ दलघमी व संदर्भक्र. २ नुसार ३८.९० दलघमी असे एकुण ७५.६७ दलघमी बिगर सिंचन आरक्षणास मंजूरी देण्यात आली होती .

२. संदर्भ क्र. ३ अन्वये पुणे महानगरपालिका, पुणे जि. पुणे या संस्थेस भामा आसखेड जलाशयातून बिगर सिंचन पाणी आरक्षण मंजूरीचा प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे . या प्रस्तावावरून असे दिसून येते की, भामा आसखेड या प्रकल्पातून बिगर सिंचन पाणी वापरापोटी भरावयाचा सिंचन पुर्नस्थापना खर्चाची रक्कम विहीत मुदतीत न भरल्याने करारनामा करता आला नाही त्यामुळे मुख्य अभियंता यांनी सदरचे आरक्षण आपोआप व्यपगत झाल्याचे कळविले आहे.

पूर्वीचे मंजूर आरक्षण हे त्या त्यावेळी सक्षम प्राधिकाराने व सक्षम स्तरावर प्रचलित मापदंड व नियमानुसार मंजूर आहे.तसेच संदर्भ ७ येथील शासन निर्णयानुसार दि. १७/११/२०१६ पूर्वी मंजूर केलेली आरक्षणे अबाधित आहेत. सबब नव्याने पाणीवापर हक्क (आरक्षण) मंजूर करण्याची आवश्यकता नाही. त्यामुळे यापूर्वीच्या भामा आसखेड जलाशयातून मंजूर आरक्षणानुसार करारनामा करण्यासाठी मुदतवाढ देणे, पुर्नस्थापना खर्च भरण्याबाबतच्या कालावधीत सवलत व मंजूर आरक्षण पुढे चालू ठेवणे इ .बाबी शासनाच्या विचाराधीन होत्या . यासंदर्भात खालील प्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे

३.शासन निर्णय :-

पुणे महानगरपालिकेच्या पाणी आरक्षणास खालील तक्त्यात नमुद केल्यानुसार व परिच्छेद ४ मधील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	संस्थेचे नांव	पाणी वापराचा प्रकार	जलाशय/कालवा/ नदीचेनांव	मंजूर केलेले पाणी आरक्षण (दलघमी)
१ १	२	३	४	५
१	पुणे महानगरपालिका जि. पुणे	घरगुती (पिण्यासाठी)	भामाआसखेड प्रकल्प	७५.६७ दलघमी (३६.७७+३८.९० दलघमी)

४.० उपरोक्त नमूद प्रस्तावास खालील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

१. बिगर सिंचन पाणी पुरवठ्यासाठी करारनाम्याचा सुधारीत नमुना व मार्गदर्शक तत्वे महाराष्ट्र शासन, पाटबंधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र. बिपापू १००१/ (७१३/२००१)/सिंव्य(धो), मुंबई- ३२, दि. ७/४/२००३ अन्वये निर्गमित केल्या आहेत. त्यानुसार करारनामा करण्यात यावा .

२. शासन परिपत्रक क्र. पापव -२०१५/(प्र.क्र.४००/२०१५)/सिंव्य (महसूल) दि.१५/१२/२०१५ अन्वये बिगरसिंचन पाणी पाणीवापराचे करारनामे करणे व नुतनीकरण वेळेवर करणे बाबत मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या आहेत त्यानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

३. जलस्रोत प्रदुषित करणाऱ्या पाणी वापरकर्त्याकडून दंडनीय पाणीपट्टी आकारणी करणेबाबत मार्गदर्शक तत्वे या विषयाबाबत शासन निर्णय क्र. पापव २०१५/ (प्र.क्र.८८/२०१५)/सिंव्य (महसूल) दि. २१/४/२०१६ मधील अटीचे पालन करणे पाणी वापरकर्त्यांना बंधनकारक राहिल.

४. महाराष्ट्र शासन, जलसंपदा विभाग, शासन निर्णय क्र.संकीर्ण २०१०/(४०७/१०)/सिंव्य (धोरण), दि. २९/६/२०११ अन्वये करारनामा करताना बिगरसिंचन पाणीवापरकर्ते अंतिम पाणी मागणी प्रमाणे टप्प्याटप्प्याने पाणीवापर करण्याचे नियोजन नमुद करू शकतील.

५. शासन निर्णय क्र. देवदु २०१५/(८३६/२०१५)/सिंव्य (कामे), दि. १७/११/२०१६ अन्वये पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या अधिनियमातील तरतुदीनुसार सिंचन प्रकल्पांचे व्यवस्थापन पाटबंधारे महामंडळाकडे वर्ग करणे व पाणीपट्टीची रक्कम प्रकल्पांच्या सिंचन व्यवस्थापनाच्या कामासाठी खर्च करण्यास मान्यता देणेसाठीचा निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे. त्याप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी .

६. पुणे महानगरपालिकेच्या उपरोक्त पाणी आरक्षणाकरिता एकुण परिगणित सिंचन पुनःस्थापनेच्या खर्चा पैकी भामा आसखेड प्रकल्पग्रस्तांसाठीचा पुणे महानगरपालिकेने केलेला पुनर्वर्सन खर्च वजा जाता उर्वरित रक्कम सिंचन पुनःस्थापनेचा खर्च म्हणुन पुणे महानगरपालिकेकडुन घेण्यात यावा .
७. पाणी उचलण्याची/पुरवठ्याची जागा व क्षेत्रीय परिस्थितीनुसार इतर अटी शर्तीचा अंतर्भाव करुन संबंधित मुख्य अभियंता यांनी सविस्तर झापन तात्काळ/ निर्गमित करावे.
८. शासन निर्णय ०१/१२/२०१८ मधील ३ अ नुसार वार्षिक उपलब्ध पाणीसाठा व आधारित प्रवर्ग निहाय तुटीची विभागणी केल्यानंतर प्रवर्ग निहाय उपलब्ध झालेले पाणी पाण्याच्या बिगर सिंचन वापरकर्ता निहाय वार्षिक पाणी वापर हक्क/वार्षिक घनमापन कोटा शासन निर्णय दि.२३/०८/२०१९ अन्वये निश्चित करण्याचे अधिकार प्रदान केलेल्या सक्षम स्तरावर पुणे महानगरपालिकेचा वार्षिक घनमापन कोटा मंजुर करणे उचित राहिल.
९. पुणे महानगरपालिके मार्फत पुणे शहराच्या पुर्व भागासाठी भामा आसखेड प्रकल्पातून पाणी पुरवठा योजना राबविण्यात येत आहे. सदरचा प्रकल्प, सन २०२०-२१ मध्ये कार्यान्वित होणार आहे. सदरचा प्रकल्प कार्यान्वित होईपर्यंत पुणे शहरास म.ज.नि.प्रा निकष दि.२२/०९/२०१७ नुसार वार्षिक खडकवासला प्रणालीतील मंजूर पाणीहक्कापेक्षा (११.५० टीएमसी पेक्षा) जास्त पाणी अनुज्ञेय होत असल्यास अनुज्ञेय पाणी खडकवासला सिंचन प्रणालीतून उपलब्ध करुन देण्यात यावे व प्रकल्प कार्यान्वित झालेनंतर भामा आसखेड प्रकल्पातून उपरोक्त निकषानुसार अनुज्ञेय वार्षिक पाणी घेता येईल.
१०. शासन निर्णय क्र. संकिर्ण २०१८/(५११/१८)/सि.व्य (धोरण) दि. १/१२/२०१८ मधील २(ब) नुसारचा परिच्छेदाचा समावेश करारनाम्यात करावा तसेच इतर तरतुदीचे अनुपालन करावे.
११. मजनिप्रा आदेश ९/२०१७ दि.२२/०९/२०१७ मधील निकष व तरतुदीचे अनुपालन करावे.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२००८२७१२२४१६३५२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अ.अ.कपोले)
शासनाचे सह सचिव

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव.

२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे सचिव.
३. मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
४. मा. सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
५. मा. विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
६. मा. विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
७. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव.
८. सर्व मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
९. सचिव, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. कार्यकारी संचालक, कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे
१३. मुख्य अभियंता (पा) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. मुख्य अभियंता (जसं), जलसंपदा विभाग, पुणे
१५. आयुक्त, पुणे महानगरपालिका, पुणे
१६. अधीक्षक अभियंता, पुणे पाटबंधारे मंडळ, पुणे.
१७. निवडनस्ती कार्यासन सिंव्य (धोरण)